

Horizon-*taal*

**ESPERANTO DE JUISTE
WEG**

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
46ste jaargang
Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.
Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00 fax: 03 233 54 33
Epost: horizon.taal#esperanto.be
Webstek: <http://www.esperanto.be/fel/nl>

Abonnementen: 25,00 EURO

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen:
KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB en
post: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC BPOTBEB1

Redactie:

Pieter Jan Doumen

Medewerkers:

Lode Van de Velde, Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,
André Ruyschaert, Emiel Van Damme, Kris Panis, Jakvo, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Pieter Jan Doumen, Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

1-malig	3-malig*	6-malig*	
formaat 1/1:	257	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	12

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Ten geleide ...

Geachte lezers en lezeressen,

In het laatste nummer van 2013 van Horizon-taal publiceerde ik een artikel over het emeritaat van prof. dr. ir. W.H. Jansen, waaronder de naam Hans Erasmus stond. Ik heb de euvele moed gehad hierin een wijziging aan te brengen. Dat werd mij terecht kwalijk genomen door de heer Hans Erasmus, voor wiens naam ik bovendien prof. had gezet in de mening dat hij dat was. Bij dezen bied ik de heer Hans Erasmus hiervoor nogmaals mijn verontschuldigen aan. Om mijn fout recht te zetten verschijnt in dit nummer zijn volledige artikel.

Dit nummer begint met als hoofdartikel Laet je niet verengelsen! van Jakvo Schram, voorzitter van La Verda Stelo van Antwerpen. Daarna volgt een artikel ter gelegenheid van de negentigste verjaardag van Grégoire Maertens, pionier van onze beweging. Namens alle lezers wens ik hem hierbij van harte proficiat en nog vele jaren!

Flory Witdoeck had een heel interessante gedachteswisseling met een student die een studie maakt over kunstaten, terwijl de Esperanto-Academie nieuwe aanbevelingen geeft voor de esperantisering van eigennamen.

Ik wens u allen een aangename lectuur!

Pieter Jan Doumen
Hoofdredacteur

Foto's! Fotoj! Foto's! Fotoj!

Een tijdschrift is zoveel aangenamer om te lezen als er ook illustraties in voorkomen. Zij nodigen uit om te lezen. Daarom vraag ik aan iedereen die een artikel instuurt er in de mate van het mogelijke een foto bij te voegen. Dank u!

Inhoud

Horizontaal	2
Ten geleide ...	3
Laet je niet verengelsen!	4
Gazetara Komunko de UEA	5
Afscheid van Wim Jansen	5
Seminario pri AMO 1	6
Nova trijara kurso en Poznano	7
De reservefondsen van FEL	7
Wetenschappelijk onderzoek inzake kunstaten	7
Kipro, nova membro de EEU	8
La Akademio kaj la propraj nomoj	8
Ode aan Samarkand in 62 talen	9
Iom esperiga !	10

Laat je niet verengelsen!

Esperanto is het beste en meest democratische alternatief om het taalprobleem op te lossen. Het is aangenaam om te lezen dat ook andere mensen gestoord worden door het politieke bestel, dat zonder nadenken een maatregel aanvaardt die inhoudt dat in onze hogescholen en universiteiten lessen in het Engels worden gegeven. Als voorzitter van de Antwerpse Esperantovereniging 'La Verda Stelo' bedoel ik dat zeker niet neerbuigend op andere mensen. Als mensen die het Esperanto leerden en gebruiken, voelen wij ons soms ook 'anders' in deze strijd, omdat taal een recht is.

In de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' wordt duidelijk over de individuele rechten gesproken. Een fundamenteel individueel recht is het gebruik van de moedertaal. Het spreken en gebruiken van en gerespecteerd worden in je moedertaal is niet gebonden aan een politiek concept of een natie, aan links of rechts.

België heeft een jarenlange ervaring met taalstrijd, om het recht niet enkel je taal te spreken, maar ook gerespecteerd te worden in je eigen taal. Het jonge België moest echter tot in 1889 wachten op de socialist Emile Vander-velde om een wetsvoorstel te kunnen stemmen voor 'gelijkheid voor alle talen met alle consequenties daaraan verbonden'. De wet werd echter weggestemd door de toenmalige katholieken. Toen reeds beschouwden zij taal als uiting van nationalisme.

Uit deze geschiedenis zou het huidige Europa van de meertaligheid zijn les moeten trekken en het wetsvoorstel van Vandervelde toepassen in Europa. Misschien kan dit, zeker in een beginperiode, niet goed functioneren in de absolute vorm, maar met de aanvaarding van een 'neutrale taal' zou een grote stap vooruit worden gezet.

Wilhelm Liebknecht – met August Bebel in 1869 de oprichter van de Sozialdemokratische Arbeiterpartei (SDAP), de latere socialistische partij van Duitsland (SPD) – maakte de socialistische beweging in België opmerkzaam dat voor taalrechten gestreden moet worden, want 'taalongelijkheid is een vorm van economische discriminatie'. Taalstrijd was toen, meer dan nu, een belangrijk deel van de sociale strijd. Beide waren sterker verbonden omdat sociale strijd toen een meer 'lokaal' gebeuren was. Een globale beweging als nu bestond er nog niet. Zelfs de Oktoberrevolutie in Rusland had niet dezelfde impact als nu het 'andersglobalisme'. Ook had vroeger de baas een gezicht, één persoon was de baas, waar dit nu de raad van bestuur is met een woordvoerder, die, door de band genomen, de taal van de arbeiders spreekt (hoewel men dat ook niet te letterlijk mag nemen).

Dat de taalstrijd tegenwoordig nogal snel in een negatief daglicht wordt geplaatst, is mede veroorzaakt door de invloed van extreem- nationalistische tot extreemrechtse groepen, die de taalstrijd tot een partijpolitieke strijd hebben omgevormd. Wanneer men zich echter de moeite zou getroosten zich echt te informeren bij bijvoorbeeld het Instituut voor Sociale Geschiedenis (AMSAP), gehuisvest in Antwerpen en Gent, zou men kunnen vaststellen dat taal in de socialistische beweging (die niets vandoen heeft met partijpolitiek socialisme) een belangrijke rol heeft gespeeld. Het spreken van de eigen moedertaal werd gezien als een recht dat door iedereen moest worden gerespecteerd. Taal kan nooit een reden zijn om nationalistische propaganda te ventileren, laat staan dat racisme met taal verbonden kan zijn. Taal verheft ons niet tot een bepaald

superieur niveau en kan of mag dan ook nooit opgedrongen worden.

Radio, televisie en vooral internet hebben de wereld verkleind. Als de president van een bananenrepubliek een wind laat, kan bij wijze van spreken een arbeider in België die een minuut later op zijn laptop horen. De wereld is gereduceerd tot een dorp, en toch blijft er een probleem: de ongelijkheid. Arm en rijk, Noord en Zuid. Wij leven in een politiek systeem dat erin bestaat dat slechts een klein deel van de wereldbevolking in welvaart kan leven.

Iedereen die er aandacht voor wil hebben, kent de cijfers van armoede, van honger en van het meest kwalijke, oorlog. De rijke heeft echter genoeg aan de uitbuiting van wat 'de derde wereld' wordt genoemd. Neen, de vernedering gaat verder, er bestaat niet het minste respect voor de taaleigenheid van een volk.

Het minuscule België verfranst het grote Congo. België moet zich nu op zijn beurt zelf aanpassen aan het nieuwe Latijn: het Engels. De vraag 'wil jij?' wordt niet gesteld. Neen, het Engels wordt ons door de strot geramd, en wie protesteert krijgt het etiket van onverdraagzaamheid of domheid opgekleefd.

Het is niet meer voldoende dat arbeiders zich uit de naad werken voor de bazen, neen, zij moeten aanvaarden dat de baas Engels spreekt. Je moet je immers aanpassen en mondiaal zijn. Daar is maar één (Engels) antwoord op: 'Bullshit!'

Het is ieders recht dat zijn taal wordt gerespecteerd. Er dient een democratisch alternatief te worden gevonden voor het taalprobleem in de mondiale dialoog. Waarom zouden de meerderheids- en machtstalen meer rechten krijgen dan de kleinere talen? Waarom moet de boer in Brazilië in zijn strijd en verdediging om het dagelijkse brood Engels kennen? Waarom is het een vanzelfsprekende norm dat zelfs anders-globalisten, een – mag men veronderstellen – progressieve mensenmassa, zouden dialogeren in de machtstalen? Waarom, vraagt de esperantist zich af, is er nog nooit gedacht aan een politiek neutrale taal?

Ik kan begrijpen dat vanuit de politiek geen interesse bestaat voor Esperanto. Het is een historische waarheid dat politieke leiders altijd de hielen likken van de machthebbers, in deze tijd de Verenigde Staten. Waar in het begin van de twintigste eeuw het Frans de taal van de macht was, is het nu het Engels. Inspraak van het gewone volk wordt nooit gevraagd. Er wordt over dit thema nooit een democratisch debat gevoerd.

Zelfs in de eenentwintigste eeuw worden zonen en dochters van arbeiders nog achtergesteld wanneer het om hogere studies gaat. Universitaire studies zijn niet vanzelfsprekend wanneer het prijskaartje gepresenteerd wordt. En nu beslist de politiek om er nog een hindernis bij te bouwen. Zonen en dochters moeten nog even een andere taal leren om te kunnen studeren aan een universiteit of hogeschool. Wat een vernedering, wat een absoluut gebrek aan respect. Maar voor alles: wat een domheid van de politici!

Migranten zouden er volgens bepaalde studies drie generaties over doen vooraleer zij de taal van het nieuwe land eigen zijn. Studenten in Europa zouden zich in enkele jaren een vreemde taal eigen moeten maken om te kunnen studeren. Dit laatste is op zichzelf al een zware opdracht. Waarom haar nog meer verzwaren? Is het onkunde, onwil of gewoon domheid van onze Vlaamse ministers?

Mijn hoop blijft dat de nieuwe beweging van de andersglobalisten zich niet aansluit bij de macht en zich niet onderwerpt aan het taalimperialisme van vandaag. Als vlot pratend esperantist ben ik het levende bewijs dat er een goed alternatief is.

Het valt te bewijzen dat tolken in één jaar tijd zich de taal Esperanto eigen kunnen maken en toepassen in hun werk. Een gewone arbeider – en nu bevind ik mij op mijn eigen terrein – kan in enkele jaren zeer vlot Esperanto leren gebruiken. Na een jaar studie van die taal voerde ik een gesprek met een Chinese vrouw over de politiek in China, met een Braziliaan over geweld en racisme in zijn land, en met een Hongaar over het communisme in het Oostblok.

Er is maar één probleem. Wanneer men Esperanto wil opdringen, verliest het zijn kracht. De taal Esperanto is een voorbeeld van democratie, en dus kan ze enkel geleerd worden door mensen die dat doen uit vrije wil. Esperanto is meer democratisch als taal omdat het niet gebonden is aan een land of natie en, zeer belangrijk, er bestaan geen ‘native speakers’, mensen van wie het Esperanto de moedertaal is (of misschien toch enkele, maar

dan als zeer marginaal verschijnsel). Dus als twee mensen met elkaar Esperanto praten, spreken zij beiden een taal die aan-geleerd is, een tweede taal. Wanneer ik bijvoorbeeld met een Brit praat, en ik kan wel voldoende Engels, dan spreek ik een tweede taal, terwijl de antagonist zijn moedertaal spreekt. Ik sta dan in de verdrukking op taalgebied.

Bij een serieuze discussie is dat een meer dan behoorlijke handicap, dacht ik. Een groot voordeel van het Esperanto is dat het een perfecte brugtaal is, wanneer het gaat over het leren van andere talen.

Politieke bemoeienissen leiden enkel tot dwang, tot verlies van het democratisch beslissingsrecht. Dat leert mij in ieder geval de Bolognaverklaring.

Een multiculturele samenleving is enkel mogelijk wanneer er respect bestaat voor de verschillende culturen.

Esperanto is het beste en meest democratische alternatief om het taalprobleem op te lossen.

Jakvo Schram, arbeider op rust

Gazetara Komunko de UEA

Grégoire Maertens 90-jara !

Grégoire Maertens, unu el la plej gravaj gvidantoj de Universala Esperanto-Asocio dum la lastaj jardekoj, festis en la novjara tago de 2014 sian 90-an naskiĝdatrevenon.

Maertens lernis Esperanton kiel 16-jarulo en 1940 kaj ekaktivis en la klubo “Paco kaj Justeco” de sia hejmurbo Bruĝo, kiu pro la dum-milita okupacio de Belgio agis subtere. Post la milito li plenumis diversajn funkciojn en flandraj kaj belgaj Esperanto-organizoj. De 1960 ĝis 2014 li estis komitatano kaj de 1977 ĝis 1992 estrarano de UEA. Lia agado kulminis en la periodo 1980-1986, kiam li gvidis la Asocion kiel prezidanto. Maertens estis longe prezidanto de Instituto Hodler ’68. Krome li aktivis en Eŭropa Esperanto-Unio kaj Eŭropa Esperanto-Centro en Bruselo.

La kontribuo de Maertens al la financa fortikigo de UEA estas elstara. Sub lia gvido oni realigis en la 80-aj jaroj la pligrandigon de la domo de la Centra Oficejo kaj iom pli frue la fondon de la Grafika Centro en Antverpeno, kies mastrumadon poste transprenis Flandra Esperanto-Ligo.

En 1993 Maertens fariĝis Honora Membro de UEA kaj poste, en 2013, Honora Prezidanto de Instituto Hodler ’68.

Gratulante sian antaŭulon nome de UEA, prezidanto Mark Fettes emfazis la grandajn servojn de la jubileulo al UEA tra la jardekoj: “Precipe via estrara periodo estis fundamenta – laŭvorte pro la riparado kaj plivastigado de la Oficejo, kaj metafore, pro la riparado kaj plivastigo de nia financa bazo.” Laŭ Fettes tiu periodo estis turnopunkto en nia internaciigo, i.a. per la kongresoj en Brazilo kaj Ĉinio kaj, retrorigardante nun, unu el la plej esperigaj periodoj en la vivo de la Asocio, kiam ĝi grandparte akiris la konturojn kiujn ĝi havas ankoraŭ nun. Fettes elstarigis ankaŭ la rolon de la personeco de Maertens: “Tra tiuj jaroj, kiel ankaŭ poste, viaj personeco kaj konduto multe helpis plukreskigi la fidon de niaj membroj pri la gvidado kaj direkto de UEA.”

Afscheid van Wim Jansen

Op vrijdag 27 september nam prof. dr. ir. W.H. Jansen (Wim) afscheid als bijzonder hoogleraar *‘Interlinguïstiek en Esperanto’* aan de universiteit van Amsterdam. Hij wordt opgevolgd door de Italiaan dr. Federico Gobbo (1974). Het afscheid vond plaats in de Agnieten-

kapel, waar vele leden van de vereniging EN, studenten, collega’s en andere belangstellenden aanwezig waren.

Ruim tien jaar heeft Wim Jansen deze leerstoel bezet en tot grote bloei gebracht. Zowel interlinguïstiek (leer van de plantalen) als de taal Esperanto

heeft hij onderwezen. In totaal deden in die periode 181 studenten examen, 92 studenten in de interlinguïstiek en 89 in Esperanto. Als cursusboeken werd gebruik gemaakt van *‘Inleiding tot de interlinguïstiek en Esperanto’* (282 blz.) en een boek over Esperantogrammatica (85

blz.), allebei van de hand van Wim Jansen, ondersteund door het leerboek van Stano Marček, *Esperanto per la rekta metodo* (Esperanto via de directe methode, Nederlandse uitgave, 115 blz.).

De grote betekenis van deze bijzondere leerstoel is het feit dat op het hoogste onderwijsniveau deze twee vakken gestudeerd konden worden. Ze zijn een integraal deel van het universitaire onderwijssysteem. Wereldwijd gezien een unieke positie.

Als een van de drie curatoren van de leerstoel heb ik tijdens de afscheidsbijeenkomst in het kort de geschiedenis kunnen toelichten. Het initiatief voor deze leerstoel kwam niet voort uit de Esperantobeweging. Bijna 20 jaar geleden vroeg emeritus hoogleraar chirurgie, Prof. Dr. K. Wieberdink, inlichtingen over Esperanto bij het toenmalige informatie-centrum in Den Haag. Hij vroeg zich tijdens dat contact af waarom er geen bijzondere leerstoel was voor Esperanto. Hij had zelf op een heel ander gebied een bijzondere leerstoel in Brussel tot stand gebracht. Ter verduidelijking: een universiteit kan toestaan dat een bijzondere hoogleraar wordt aangesteld voor een onderwerp, waarvan de universiteit zelf vindt daarvoor niet het voortouw te hoeven nemen, maar het nut ervan wel inziet. Aan alle universitaire voorwaarden moet voldaan worden, maar de financiering dient te geschieden door de initiatiefnemers. Op deze wijze zijn tientallen bijzondere leerstoelen opgericht, waardoor er in Nederland op een breed terrein onderwijs wordt gegeven, alsmede onderzoek wordt gedaan.

Het leidde ertoe dat de heer Wieberdink en ik een comité van aanbeveling oprichtten, bestaande uit prominenten uit de Nederlandse samenleving. Met een kleine werkgroep werden universiteiten benaderd van Groningen tot Maastricht. In Amsterdam kregen we ten slotte beet. We hadden ons gericht

op de faculteit die communicatie onder haar hoede heeft. Esperanto beoogt immers de communicatie te vergemakkelijken, maar de letterenfaculteit hoorde hiervan en vroeg ons eens met hen te komen praten. En zo geschiedde. Er werd plaatsgemaakt voor een bijzondere leerstoel *Interlinguïstiek en Esperanto* in de letteren-faculteit.

Ik wil hierbij nog wel vermelden dat het invloedrijke lid van onze werkgroep prof. dr. Adriaan de Groot (de man van de Cito-toets) ten zeerste heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de leerstoel. Hij is helaas overleden, evenals de heer Wieberdink, en verschillende leden van het comité van aanbeveling, zoals mr. Heldring, prof. Brugmans en mr. K. van Rijkevorsel, zijn inmiddels ook overleden.

Aanvankelijk kon de leerstoel gefinancierd worden door de *Stichting Esperanto bij het Onderwijs*. Een royale bijdrage van een niet-esperantiste, mevrouw Rozevelt uit Voorburg, ad Fl 25.000,- aan de stichting, gaf het project een mooie start. Na fusie van de stichting met het Internationaal Esperanto-Instituut in Den Haag werd deze de hoofdsponsor samen met Esperanto Nederland. Ieder diende € 5000,- per jaar bij te dragen. Dit bedrag is thans verdubbeld door nieuwe eisen van de universiteit.

De financiering zal in het vervolg geschieden door UEA (Universala Esperanto Asocio) en de vereniging Esperanto Nederland. Ieder draagt nu € 10.000 per jaar bij gedurende de komende vijf jaar.

UEA is nu de juridische vertegenwoordiger, die van de universiteit het recht krijgt de nieuwe hoogleraar aan te stellen. Als curator ben ik teruggetreden.

Namens UEA is voormalig medewerker van de UEA, Niikola Rasič, thans tolk-vertaler, curator van de leerstoel.

Hans Erasmus

Seminario pri AMO 1

Ĝi okazos de la 22-a ĝis la 24-a de marto en Horány sur insulo en Danubo ĉ. 40 km de Budapeŝto. Ĝi okazos dum du komunaj tagoj kun Junulara Esperanto-Renkontiĝo (JER), renoma aranĝo de la Hungara Esperanto-Junularo (HEJ). Vidu informojn pri la ejo, atingeblo, kostoj kaj aliĝo ĉe www.jer.hu. Tuj tie aperos ankaŭ skiza programo. Gvidantoj estos Veronika Poór (Hungario), Lu Wunsch-Rolshoven (Germanio), Petro Balaž (Slovakio), Orlando Raola (Usono) kaj Stefan MacGill (Hungario).

UEA disponigas tri stipendiojn de cent eŭroj por faciligi la partoprenon de potencialaj aŭ nunaj aktivuloj. Tio celas unuavice junajn loĝantojn de landoj apud Hungario, kun limigita pagipovo. La retejo konigos, kiel interesatoj konigu sin. Ni turnos nin al la koncernaj Landaj kaj Fakaj Asocioj por ricevi rekomendojn de kandidatoj. Ni imagas, ke tiuj aktivuloj poste plenumos funkciojn en tiuj Asocioj, aŭ en lokaj kluboj aŭ grupoj. Kaze de stipendipetoj el Hungario, la disponigita sumo estos malpli granda, sed eblos akcepti pli da homoj. Kaze de apudlandanoj, cent eŭroj devos sufiĉi por kovri loĝ-, program-kaj vojaĝkostojn.

Jam nun ni povas anonci la kvaran seminarion. Tiu ĉi okazos en Fai della Paganella (apud Trento) de la 25-a ĝis la 29-a de aŭgusto kadre de la 81-a Itala Kongreso de Esperanto. Kunordigos la aranĝon la vicprezidanto de UEA, ĉerpante gvidantojn kaj seminarianojn grandparte el la kongresaj aliĝintoj.

Interesiĝoj venis el Brazilo, Pollando kaj Afriko. En la nuna stadio UEA ne havas la fortojn organizi pli ol kvin seminariojn en unu jaro. Restas la tasko difini pli klare la organizan modelon por la seminariojn kune kun praktikaj gvidiloj. Tiu procezo komenciĝos post AMO 1, ĉerpante el la spertoj de tiu aranĝo. Per-spektive, tiuj gvidiloj malfermos la vojon al grandparte loka organizado de seminarioj, tiel ke en la estontaj jaroj ili povos okazi pli multnombro.

Stephan MacGill, -- vicprezidanto de UEA

Nova trijara kurso en Poznano

Ĉi-jare venos al sia fino la trijara kursaro pri interlingvistikaj studoj en la Universtitato Adam Mickiewicz en Poznano. Septembre, kondiĉe de pli aktiva engaĝigo de UEA, ILEI kaj ESF, povos starti nova trijara kurso. Kiel elemento de tiu plia engaĝigo ni baldaŭ sendos al vi informojn pri tiu kurso kaj pri stipendiebloj por studemaj partoprenantoj. Intertempe vidu la raporton pri la pasintjara ĉeesta sesio ĉe <http://sezonoj.ru/2013/uam-5/>.

La ĉefa retejo UAM estas nun rekonstruata. Ni anoncos, kiam ĝi estos je ĉies dispono.

Ekde la 29-a de aŭgusto 2013, 13 komunikoj estis dissenditaj de la subteamo 'Movado'. Tiu komunikoj iris al la Landaj Asocioj, la Fakaj Asocioj, ILEI, TEJO, Komitatoj kaj konsilioj de UEA, unuopuloj kaj retgrupoj. Post malfacila jarkomenco ni celos dissendi en 2014 komunikojn kun simila ritmo.

Stefan MacGill vicprezidanto

De reservefondsens van FEL

Bij de besprekingen van de jaarrekening van de Vlaamse Esperantobond tijdens de algemene vergadering worden af en toe vragen gesteld over reservefondsens die in de balans van de vereniging voorkomen. In de meeste gevallen kan een duidelijk antwoord gegeven worden, omdat er duidelijk een doel en/of een bekende oprichter is. Er is echter één categorie waarvan de oorsprong in een ver verleden ligt en waarvoor de uitleg in de archieven moet gezocht worden.

De Belgische Esperanto-Federatie

Eind 1961 kwamen de bestuursleden van de Rega Belga Ligo Esperantista en de Flandra Ligo Esperantista overeen om de vzw Belga Esperanto-Federacio (BEF) op te richten, die vanaf 1962 de werking van de twee bestaande verenigingen zou overnemen.

In de loop der jaren ontving de nieuwe vereniging schenkingen van verschillende personen (Jaumotte, Jennen, Debrouwere, Ernst...). Deze schenkingen werden ondergebracht in fondsen die afzonderlijk beheerd werden. De bedoeling was dat met de opbrengst ervan initiatieven ten voordele van de Esperanto-beweging gefinancierd zouden worden.

Regionalisering

Omstreeks 1980 werd de Belgische staats-stuctuur grondig gewijzigd. Culturele aangelegenheden werden de

bevoegdheid van de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap. BEF werd de Belgische koepelorganisatie van de ondertussen opgerichte vzw's Vlaamse Esperantobond en Association pour l'Espéranto en de reeds lang bestaande Brusela Grupo Esperantista. Het beheer van de fondsen bleef bij BEF. De opbrengst ervan werd door BEF verdeeld onder de drie regionale verenigingen, na afhouding van een percentage voor de administratiekosten van BEF en, enkele jaren later, ook voor de werking van de Eŭropa Esperanto-Unio (EEU).

Verdeling

Al aan het eind van de jaren 1990 waren er plannen om de statuten van BEF aan te passen aan de nieuwe vzw-wetgeving. Uiteindelijk besloot een buitengewone algemene vergadering op 17 december 2005 echter dat het aangewezen was om de vzw Belgische Esperanto-Federatie te vereffenen en BEF te laten voortbestaan als feitelijke vereniging. De kosten verbonden aan het beheer van een vzw waren immers te hoog in verhouding tot de al bij al slechts symbolische activiteit van de vereniging.

De fondsen werden in de loop van 2008-2010 gelijk verdeeld onder BEF en de drie regionale verenigingen. In de boekhouding van de Vlaamse Esperantobond werden ze gegroepeerd onder de naam van de belangrijkste schenker, Fondaĵo Elfriede Ernst.

Roland Rotsaert

Wetenschappelijk onderzoek inzake kunsttalen

(Correspondentie tussen Flory Witdoeckt en Felix Gíglar over Esperanto, vertaald uit het Engels)

Geachte Mevrouw Witdoeckt, mijn naam is Felix Gíglar. Ik ben een Oostenrijks student en ik ben bezig met een studie over kunsttalen. Een van mijn voornaamste onderwerpen is Esperanto, en ik zou u zeer dankbaar zijn als u mij een kort antwoord kon geven op enkele vragen omtrent Esperanto, en, als u wilt, uw mening zou geven over het onderwerp in het algemeen.

1. Wat denkt u over de rol van het Esperanto vandaag en zijn huidige staat? Geloof u nog in zijn potentieel als universele (en mogelijk internationale) taal, en hoe zou u zijn kansen inschatten om er een te worden in de nabije toekomst?

- Eerst en vooral wil ik u zeggen dat het leren van Esperanto mijn leven compleet heeft veranderd! Heel vlug kende ik er al genoeg van om een wetenschappelijk congres in Beijing (Peking) bij te wonen, dat georganiseerd werd door de Chinese

Academie voor Wetenschappen, waarop men mij had uitgenodigd om te spreken over een commercieel onderwerp. Ik had gekozen voor: Kwaliteitszorg, ĉu ankaŭ en Ĉinio? Het aantal Chinese deelnemers die Esperanto spraken, was verrassend groot. Sindsdien heb ik aan talrijke congressen deelgenomen in de hele wereld. Wegens zijn eenvoud en zijn logica is Esperanto geschikt voor alle mensen, en vooral voor diegenen die geen talenknobbel hebben.

2. Wat zijn uw doelstellingen in de EEU in dit verband?

- De Europese Unie is een ideaal terrein om de burgers van de 28 landen in de gelegenheid te stellen elkaar beter te leren kennen zonder de enorme inspanning te moeten leveren de andere 24 talen van de EU te leren en tegelijkertijd zijn eigen moedertaal te beschermen. Esperanto verslindt de andere talen niet, maar moedigt integendeel de burger aan enkele noties

te lerni de la lingvo de la alia. Dat is ook het voornaamste doel van alle activiteiten van de EEU.

3. Wat denk u over de functionaliteit van het Esperanto? Is het even wendbaar als de conventionele talen, of zijn er gelegenheden waarbij u liever een andere taal zou willen gebruiken zoals bijvoorbeeld het Engels? Dat interesseert mij bijzonder omdat ik van plan ben het te vergelijken met andere talen wat zijn bruikbaarheid en taalkundig potentieel betreft.

- In ons bedrijf gebeurt het dat sommige vreemde leveranciers ons hun correspondentie in het Engels toesturen. Dan stel ik vast dat er in hun boodschappen veel fouten staan, zowel wat schrijfwijze als wat zinsbouw betreft. Ik moet hun dan vragen hun voorstel preciezer uit te leggen om geen problemen te krijgen na de levering van de producten. Het zou veel eenvoudiger zijn in het Esperanto te schrijven, want dat is de meest precieze taal wat de woordkeuze betreft, terwijl de woordorde onbelangrijk is. Een Fransman gebruikt een andere woordorde dan een Vlaming of een Duitstalige, maar de uitgedrukte idee zal in beide gevallen even duidelijk zijn.

4. Zijn er andere opvallende verschillen met de andere talen waarover u zou willen spreken?

- Hoe komt het dat zoveel jongeren Esperanto leren via het internet, soms in slechts 2 maanden, en onmiddellijk daarna deelnemen aan internationale ontmoetingen voor jongeren? Zij komen enthousiast terug omdat zij op een heel andere manier kennis hebben kunnen maken met andere jongeren dan tijdens ontmoetingen waar alleen Engels wordt gesproken. Maar wat meer is: Vlaanderen heeft een traditie om naar alle delen van de wereld missionarissen te sturen, vooral naar equatoriaal Afrika, naar de oude Belgische kolonie Congo, nu de Democratische Republiek Congo. Wij hebben verscheidene hulpprojecten lopen voor groepen esperantisten in Kinshasa, Boma, Muanda, Matadi en andere plaatsen. De omgangstaal is dan het Esperanto! In de hele wereld is de hulp van Noord aan Zuid via het Esperanto zeer belangrijk!

Ik hoop in de toekomst nog van u te horen!

Flory Witdoeck

Kipro, nova membro de EEU

Kiel vi scias, antaŭ kelkaj tagoj registriĝis E-asocio en Kipro (KEU), kaj tio estas por EEU gravega evento, ĉar tiel en EU ĉiuj landoj havas E-movadon, kaj ni povas ĉie en oficialaj rondoj elstarigi tion – estas malmultaj neregis-taraj organizoj kiuj havas siajn asociojn en ĉiuj EU-landoj.

Sinjoro Pigo gvidas tie kurson por 15-o da gejunuloj, kaj li estas konvinkita, ke, se neniu el ili iros al iu internacia, ĉefe junulara E-aranĝo, eble neniu el ili restos movadano poste. Tial necesas urĝe helpi ilin.

La financa situacio en Kipro estas tre malbona, kaj la gejunuloj tie ne havas monon por aviadilvojaĝi ien ajn. Li ja havas 2-3 gejunulojn, kiuj bonege lernas kaj interesigas pri la movado, kaj kiuj pretus ekz. aliĝi al Somera Studado en Slovakio, se ili havus financan helpon.

EEU metis en sian ĉi-jaran planon, ke ĝi volas serĉi sponsorajn E-asociojn por kelkaj landaj asocioj, kiuj estas rande de malapero. Italio jam akceptis Malton, Germanio Estonion, Francio Rumanion, kaj mi proponas, ke Kipron transprenu Belgio.

Se vi akceptus nian proponon, tio signifus pagi proksimume 500 eŭrojn por 8-taga restado de du gejunuloj en Nitra (Slovakio), SSS, plus almenaŭ parton de la vojaĝkostoj interkon-

sente rekte kun KEU. Ni diru, ke tio entute kostus ĉirkaŭ 1000 eŭrojn. En SSS mi parto-prenis pasintjare, kaj mi treege konsilas al vi akcepti ĝuste ĝin, ĉar ĝi havas klasikajn en-havojn posttagmeze kaj vespernokte kiel en aliaj junularaj E-aranĝoj, sed antaŭtagmeze ĉiuj partoprenantoj devas lerni dum 4 horoj en ĉiunivelaj kursoj – kaj tio tre bone funkcias kaj konvenas por tiaj gejunuloj, kiuj ankoraŭ ne sin alproprigas la lingvon.

Do, mi petas, ke vi zorgu pri tio, ke ĉi tiu propono iru al la ĝustaj manoj, kaj ke la belga E-movado faru tiusenca decidon. Dankon.

Zlatko Tišljar, sekretario de EEU

Ekde nun ĉiuj povas ĝiri sian subtenon al la konto de BEF BE78 0000 1634 3486 kun la mencio KIPRO. Nia kasisto Eric Baert informos min pri la rezultoj, kaj mi sciigos al BEF kien ĝiri la subtenon (Flory Witdoeck).

La Akademio kaj la propraj nomoj

La Akademio de Esperanto, laŭ la Oficiala Informo Numero 22 – 2013 10 10, sub la titolo Rekomendo de la Akademio pri la uzo de propraj nomoj, nuligas sian interpreton de 1989 pri la uzo de propraj nomoj. Pritraktante historie la uzon de propraj nomoj en Esperanto, la Akademio diras ke *“Indas plu flegi kaj subteni la kutimon plene esperantigi ofte uzatajn proprajn nomojn”*.

Enkonduko

1.1. Ekzistas kaj estas praktike uzataj la jenaj tri sistemoj por trakti la proprajn nomojn en Esperanto:

A. Plena esperantigo, jam tradicie uzata por multaj gravaj geografiaj nomoj (ekz. Afriko, Nov-Jorko, Bulonjo-ĉe-Mar, Himalajo) kaj por historie gravaj personoj (ekz. Konfuceo, Julio Cezaro, Ŝekspiro). Plene esperantigitan propran nomon karakterizas kelkaj trajtoj:

1) Ĝia formo uzas nur la 28 Esperantajn sonojn kaj literojn.

2) La nomo havas la finaĵon “-o”.

3) Oni sekvas la akcentregulojn de Esperanto.

B. Parta esperantigo, kiun karakterizas la uzo de Esperantaj literoj prononcataj laŭ la reguloj de Esperanto, sed eventuale kun alia akcento (ekzemple Zamenhof, Gamal, Ban Ki-mun).

C. Uzo de la originala skribo de la propra nomo (tradicie uzata nur se la originala nomo estas skribata per latinalfabetaj literoj (ekz. Kálmán Kalocsay), aŭ

iu akceptita latinliterigo de propra nomo originale skribata per alia skribosistemo (ekz. ĉinaj propraj nomoj en pinjina trans-skribo kiel Dèng Xiàopíng).

1.2. Aldone, esperantigo, ĉu plena aŭ parta, povas baziĝi sur alilingvaj versioj de nomo en tri malsamaj manieroj:

a) Sur la originala prononco de la nomo, ekz. Ŝekspiro, Budapeŝto..

b) Sur la originala nomo, ekz. Londono, Freŭdo.

c) Sur la originala signifo de la nomo, ekz. Nigra Maro, Bonaero.

Ofte oni trovas kombinon de la trie ĉi-supraj manieroj, ekz. Santiago de Ĉilio, Nov-Jorko.

La Akademio rekomendas:

3.1. Uzante iun el la prezentitaj sistemoj oni ĉiam konsideru kaj pesu la eventualajn avan-taĝojn kaj malavantagojn de ĉiu sistemo.

3.2. Indas plu flegi kaj subteni la kutimon plene esperantigi ofte uzatajn proprajn nomojn, ekz. Vindozo, Linuk-

so, Guglo, Komenio, Voltero, Ejnŝtejno, Baĥo, Galvano, galvanismo, Koŝio, koŝia vico, sinjoro Tadeo.

3.3 Dum mankas ĝenerale akceptitaj principoj pri esperantigo de diverslingvaj propraj nomoj, estas rekomendate sekvi la modelojn de la jam tradiciigintaj ekzemploj aŭ simple kopii la skriban formon aldonante al ĝi la finaĵon “-o”. Necesas zorgi, ke la rezulto estu ekvilibra rilate la prononcon, skribon kaj laŭeble facilan rekoneblon. Traduki nomon eblas, kiam ĝi havas travideblan signifon en sia originala formo. Tia tradukado estas preferinda al adapto, nur kiam temas pri nomoj, kies diverslingvaj versioj similas inter si (kiel ĉe Nigra Maro).

3.4. Krome, la esperantigo ne entenu silabe elparolendajn konsonantojn (kiel en Brno), kaj oni evitu nekutimajn sonkombinojn, precipe se estas malfacile prononce distingi ilin de iuj pli kutimaj sonkombinoj (kiel la “rù” en Rùando aŭ “ngk” en Hongkongo, kiujn multaj prononcus same kiel “ru” kaj “nk”). Pre-

ferindaj estas la formoj Burno, Ruando kaj Honkongo.

3.5. Kiam temas pri relative novaj aŭ malmulte konataj esperantigoj (tamen nepre bezonataj en iu konkreta okazo pro la supre prezentitaj konsideroj), oni laŭeble menciu la originalan formon de la nomo parenteze aŭ piednote por eviti miskomprenon.

3.6. La neesperantigitajn proprajn nomojn laŭ-eble akompanu prononc-indiko konforma al jenaj postuloj:

La prononc-indiko estu prezentita inter krampoj ĉe la unua apero de la nomo.

La prononc-indiko uzu nur Esperantajn literojn. En la kazo de manko de Esperanta sono responda al la alilingva oni prefere uzu la plej similan Esperantan sonon.

Por indiki la akcenton oni prefere uzu la dekstran tipografian kornon, kiun oni metu sur la akcentatan vokalon kiel en la Fundamento, ekz. [gastón varengjén].

Ode aan Samarkand in 62 talen

Samarkand (Oezbekistan), gelegen op een kruispunt van verschillende naties, beschavingen en religies, was een van de belangrijkste steden op de Zijderoute, de belangrijkste handelsroute die China verbond met Europa. Samarkand staat op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Als teken van respect voor zijn historische verleden hebben 70 dichters uit 50 landen de poëtische boodschap van het gedicht Ode aan Samarkand van Irina Alexejeva vertaald in 62 talen. Zo ontstond er een taalkundige handdruk naar veel taalgemeenschappen in de hele wereld.

Bij de feestelijke voorstelling van het boek werd het gedicht voorgedragen in het Russisch (origineel), Oezbeeks, Tadzjiek, Farsi (Per-zisch), Chinees, Japans, Koreaans, Armeens, Azeri, Spaans, Duits en in het Esperanto.

In het kader van het project Samarkandiana van het Museum van Vrede en Solidariteit in Samarkand heeft de Russische dichteres de poëtische hymne Ode aan Samarkand als haar bijdrage aan dit project aangeboden.

Vermeldenswaardig is de belangrijke rol die de internationale taal Esperanto hierin heeft gespeeld, nl. als een efficiënte schakel en een soort taalkundige brug tussen de verschillende talen en culturen. Via de Esperantoversie begon de Ode aan Samarkand een reis door de wereld, want niet minder dan 30 vertalingen kwamen via het Esperanto tot stand.

Anatoly Ionesov, auteur, coördinator van het project Samarkandiana en oprichter van het vredesmuseum, heeft de vertalingen verzameld en de publicatie van het boek voorbereid. Ter gelegenheid van die publicatie heeft hij dan ook vele groeten en felicitaties ontvangen van over de hele wereld. Zijn broer, prof. dr. Vladimir Ionesov, is wetenschappelijk raadgever voor het project. Beiden spreken ook vlot Esperanto.

Dit transculturele poëzieproject vormt een bijdrage aan het internationaal decennium van de toenadering van de culturen (2013-2022), uitgeroepen door de Algemene Vergadering van de VN.

Als aanvulling op de vertalingen van het gedicht, bevat het boek een tekst Samarkan-diana: cultuur verenigt de wereld, een essai van Irina Alexejeva, het gedicht *Ik bezing u, Samarkand*, evenals beknopte biografische informatie over de dichteres van de ode en de vertalers, gegevens over het project, dank-betuigingen en foto's van Samarkand, *'het Rome van het Oosten'*. De publicatie is ook voorzien van een korte samenvatting in het Engels, Duits, Frans, Italiaans, Oezbeeks en Esperanto.

Ode aan Samarkand

**Ik bezing jou, Samarkand,
En prijs je zonnige uiterlijk!
En jouw hart, Registan,
Noem ik eeuwig jong.**

**Van jongs af aan voelde Ulughbek
Jouw hartslag onder de sterren.
Samarkand, je leven is eeuwenlang
Gevormd door de vorstelijke Timoer.**

**Heilige koranscholen zijn nu
Tehuis voor kunst en ontwikkeling;
Door hun schoonheid werden eeuwen
Getransformeerd tot een kort moment.**

**De poëzie van Alisher Novai,
Rijk aan kracht en liefde,**

**Hielp je volk gelukkigte blijven
En trots op jou.**

**De minaretten en koepels
Lijken op sterrenbeelden
Door hun prachtige
Hemelblauwe versieringen.**

**In de stad van eeuwenoude wijsheid
Zijn moskee en kerk bureu.**

**Voor mensen die van je houden
Ben je een prachtigtoevluchtsoord.**

**O Samarkand, blijfbloeien,
Wees beroemd om je goede daden!
Vlieg de eeuwigheid tegemoet
En blijf eeuwigbij ons.**

vertaald door Anneke Buys,

Iom esperiga !

Seppersona Esperanto-delegacio el la Esperanto-urbo Herzberg partoprenis sabaton, la 25-an de januaro, la grandegan prezentadon Esperanto - Feuerwerk der Turnkunst (Esperanto-turneo 2014 - artfajraĵo de gimnastikarto) en Braunschweig.

Dum kelkaj semajnoj konstante informis pri tio la gazetaro. Oni varbis per multaj radiostacioj por la Esperanto-turneo 2014 kaj ofte oni skribis pri la 'agnoskita mondlingvo Esperanto' kaj 'la lingvo de la estonteco'.

Studsemajnfino en Nederlando

Karaj Esperanto-amikoj,

Dum la semajnfino de la 14-a ĝis la 16-a de marto Esperanto Nederland denove organizos Studsemajnfinojn. Ĉi-foje ĝi okazos en Hall ĉe Eerbeek en la grup-domo ABK-huis de la NIVON.

Ĉu vi ŝatas plibonigi vian Esperanto-scion? Ĉu vi ŝatas briligigi vian konversacion? Ĉu vi ŝatas partopreni en plezuriga semajnfino inter esperantistoj?

La etoso ĉiam estas agrabla. Vi kaj viaj sto-makoj estos bone prizorgitaj, kaj vi estos en la mezo de bela pejzaĝo.

Ĉu vi scias pli bonan manieron pasigi utilan kaj agrablan semajnfinojn? Oni instruos en diversaj grupoj/niveletoj de komencontoj ĝis pro-gresintoj.

La kotizo estas € 60 por membroj de NR (Esperanto Nederland), NEJ aŭ la propra lan-da asocio, kaj € 70 por nemembroj.

Se vi volas scii pli pri tiu aranĝo, iru al la ret-loko de Esperanto Nederland, nome:

www.esperanto-nederland.nl aŭ nia r.etadreso
studsemajnfino@esperanto-nederland.nl.

Vinus Lathouwers

Bonvolu legi, kio okazis tiam en la granda Volkswagen-Halle dum du-tri horaj prezentadoj kun po 10.000 spektantoj.

Ni akiris la novan kompaktdiskon (KD/CD) de Olivia Irmengard Grassner el Hanovro. Sur ĝi estis la Titelsong (Titolkanto), kiu fakte temas pri la Esperanto-himno, sed en moderna kaj alloga komponformo. Ni aĉetis ankaŭ moder-nan T-ĉemizojn en tri diversaj koloroj kun la teksto Esperanto-turniro 2014. Ĉie pendis grandaj varbafiŝoj, kaj ili disdonis la program-kajerojn kun multaj informoj pri la Esperanto-filozofio kaj kun teksto de kompleta Esperanto-himno en Esperanto kun la germana traduko.

Pli favorajn vortojn kaj frazojn pri Esperanto eĉ nia E-movado ne povus formuli.

Ĉe la komenco oni informis per laŭtparoliloj, kial la nunjara temo (motoo) estas Esperanto. Same la prezidantino de la Gimnastika Ligo en Malsupra Saksio laŭdis publike la ideon kaj la oficialan lingvon Esperanto.

La juna talenta kantistino Olivia Irmengard Grassner el Hanovro detale klarigis, kial ŝi ŝatas Esperanton, kial ŝi kune kun Fabian Sievers novkomponis la Esperanto-himnon kaj kial ŝi kantas en la lingvo Esperanto, kaj ke Esperanto estas la nova internacia "team-sento", kiu etosigas ĉiujn partoprenantojn.

Nun ni trovas filmfragmenton kun la kantistino Olivia Irmengard Grassner (kun vigla knabina koruseto) el Hanovro. Bonvolu spekti ĝin en

<http://vimeo.com/38774499>.

Certe milionoj aŭdis kaj legis eĉ kelkfoje tre pozitive pri Esperanto, kaj pli ol 200.000 vizitantoj en multaj germanaj urboj aŭdis Esperanton kaj havis tre pozitivan sperton pri ĝi. Elstara reklamo! Ĝojigas nin, ke en la lastaj tagoj kelkaj novaj interesigantoj petis informon pri Esperanto kaj pri niaj lingvo-kursoj.

Petro Zilvar kaj Zsófia Kóródy

CLUBPROGRAMMA'S

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – groep Esperanto Antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in he clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek:

<http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>.

marto 7-André Staes: Ĉu niaj manĝoj damagas la carbon
marto 14- Chris Declerck: Gramatiko-vespero: membroj proponu siajn demandojn

marto 21- Jakvo: Malferma estrarkunsido

marto 28 - Neven Kovačić: Vatikanurbo, unua el serio pri miniŝtatoj en Eŭropo

aprilo 4 - Piet Glorieux: Mirinda vojaĝo al Kongo, la naskiĝlando de mia filino'

aprilo 11 - Leontina Janssens: Farado de bondezirkartoj
aprilo 18 - Lode Van de Velde: Senkomerca vivmaniero,
prelego kun posta bazono en la klubo, ankaŭ por nemembroj
aprilo 25 - Kees Ruig: La granda vojaĝo, memverkita fabelo

BRUGGE – Paco kaj Justeco
Hou onze webstek www.esperanto-brugge.weebly.com in het oog voor de komende activiteiten, of vraag meer informatie via: heidi.goes@gmail.com.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
www.esperantobruselo.org
Vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliardstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij het metrostation Maalbeek
Elke woensdag van 18.30 u tot 20 u
Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.
Contact: Françoise Pellegrin,
e-mail: fransuaz@esperantobruselo.org
Telefoon: 02 358 27 28

DILBEEK – Konversacia rondo en Esperanto.
Adreso de la kunvenoj: Kulturcentro “West-rand”, Kamerrijcklaan (sen numero), 1755 Dilbeek
Ni kunvenos en salono 301 (3-a etaĝo), de la 14-a ĝis la 16-a horo.
Sabato, la 11-an de januaro, kaj
Sabato, la 1-an de februaro.
Ni rakontas pri niaj esperantaj kunvenoj, pri aliaj eventoj kiuj trafis aŭ amuzis nin, eble kantas, kelfoje legas poemon aŭ solvas kruc-enigmon.
Por pli da informoj: Lydia Buyst 054 33 01 51 aŭ www.westrand.be

GENT – La Progreso
<http://www.esperanto.be/gent>
Iedere 4-de vrijdag van de maand is er een clubvergadering in ons lokaal “La Progreso”, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gent-Brugge. Aanvang: 20.00 u
Inlichtingen bij Katja Lödör, tel. 19-230 16 77 of 09-221 10 02
Vrijdag 28 maart: programma nog te bepalen
Zaterdag 31 mei: onze jaarlijkse zoektocht, ditmaal onder het motto “Gentse Koppen”.

KALMTHOUT – La Erikejo
<http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm>
La kunvenoj de La Erikejo okazos kiel kutime en la Parochiecentrum de Heide, inter la 20 – 22aj horoj.
Donderdag 17 april, oefeninge Esperanto-woordenschat op speelse wijze, aan de hand van kruiswoordraadsels. Ni lude ekzercas nian lingvo-scipovon helpe de solvado de krucenigmoj.
Donderdag 15 mei, jaarlijks uitstapje in een groene omgeving. Onder leiding van de plaatselijke boswachter, Marc Schuermans, wandelen we op het Groot Schietveld. Mogelijk zullen we de nachtzwaluw te zien krijgen zo we voldoende laat ter plaatse blijven. Uur en plaats van afspraak zullen nog meege-

deeld worden. Omdat Maria niet erbij kan zijn wordt in juli nog een picknick georganiseerd in het Ravenhof, beter toegankelijk voor haar.

Donderdag 19 juni, vertaal oefeninge en taalstudie. Helpe de diversaj ekzercoj ni plibonigos

KORTRIJK –
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
www.esperanto-kortrijk.info
Maandelijke bijeenkomst in Erfgoedhuis, zaal Lessius, 1-ste verdieping, O.L.Vrouwstraat 45, Kortrijk (tel. 056-27 74 24) elke vierde dinsdag van de maand van 19.30 u tot 21.30 u, niet tijdens juli en augustus. Indien de vierde dinsdag een feestdag is, dan op de derde dinsdag.
Contact via e-mail piet.glorieux@gmail.com en esperanto-kortrijk@hotmail.com.

Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet
Normaal zijn op elke eerste en derde don-derdag van de maand vrijwilligers aanwezig in het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet te Kortrijk.

LEUVEN - Esperanto 3000
<http://www.esperanto.be/esperanto3000>
De bijeenkomsten hebben plaats in het Cultureel Centrum “Romaanse Poort”, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, vanaf 19.30 u; de lezinge beginnen om 20.00 u.
Pri la programo; neniŭ informo!

OOSTENDE – La Konko
Conversationsnamiddag: iedere maandag van 14 tot 16 u – niet op 3 maart en 7, 14 en 21 april
Meer info: www.lakonko.be of tel. 059-70 29 14
Lokaal: vroegere Albertschool, Ooststraat 29, Oostende
Woensdag, 12 maart 2014: conversatieavond om 18.00 u
Woensdag, 26 maart 2014: conversatieavond om 18.00 u
Woensdag, 23 april 2014: conversatieavond om 18.00 u

PEER – Limburga Esperanto-Asocio
Onze bijeenkomsten hebben plaats elke laatste donderdag van de maand van 20 u tot 22 u in het Cultuurcentrum “t Poorthuis”, Zuidervest 2, 3990 Peer, van september tot en met juni.
Alle Esperanto-sprekers zijn hartelijk welkom!
Meer info: pieter-jan.doumen@telenet.be

Donderdag, 27 maart 2014: An Olijslagers spreekt over haar pogingen om via computer contact te krijgen met locked-in persons, personen die niet in contact kunnen treden met de buitenwereld.

Donderdag, 24 april 2014: Henri Schutters leidt een quiz over algemene onderwerpen.

TIENEN - La Hirundo
<http://home.tiscali.be/la.hirundo/>
Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen
Tel en fax: 016-81.52.46, bert.boon@skynet.be

Esperanto Vlaanderen

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN

Esperanto-Antwerpen, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen,
tel. 03 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stelo: jakvoschram@telenet.be

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge,
tel. (0)50 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

BRUSSEL

Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, 1640 St-Genesius-Rode,
fransuaz@esperantobruselo.org, +32 2 358 27 28

Laurent Loisse, Tir-aux-Pigeons 95 1150 Bruxelles,
tel. 02 770 11 71, sekretario@esperantobruselo.org

GENT

La Progreso Katja Lödör, Peter Benoitaan 117, 9050 Gentbrugge,
tel. 09 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Dogulaslaan 14,
2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK

La Konkordo P. Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
8610 Kortemark, tel.: 051 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk,
tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN

Esperanto 3000 Roger Goris, Rue Ménadastraat 44,
1320 Hamme-Mille, tel. 010 86 01 12, goris.r@skynet.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer,
tel. 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

LONDERZEEL

Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25,
1840 Londerzeel, tel. 052 30 01 66, comite.jean.pain@skynet.be

OOSTENDE

La Konko Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel. 0486 36 23 65 (gsm), marc.cuffez@telenet.be

ROESELARE / TIELT ZIE KORTRIJK

TIENEN

La Hirundo <<http://www.lahirundo.be>> Info: Bert Boon,
Merelhof 8, 3300 Tienen, tel. en fax: 016 / 81 52 46, post@lahirundo.be

TURNHOUT

Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, 2300 Turnhout,
tel. 014 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be

Contactadressen in Nederland

<http://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php>

ALKMAAR

Marijke Lathouwers, Kruiswin 1205 NL-1788 LE Den Helder
tel. +31(0)223-64378, esperanto.alkmaar@gmail.com

EINDHOVEN

Jeannette Bosse Veld, Montgomerylaan 361 NL-5612 BH Eindhoven,
tel.+31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

FRIESLAND

Frisa Esperantista Rondo, Wiebren Akkerman, Westerein 14a
NL-8571 GB Harich, tel.+31(0)514 602 272, wiebrenakkerman@hetnet.nl

GRONINGEN & DRENT

Nelly Kiel-Klunder, G. Sterringastraat 60 NL-9728 VV Groningen,
tel. +31(0)505 251 436, nrkielklunder@hotmail.com

HAARLEM

Corrie Kwantes, Marnixstraat 57 NL-2023 RB Haarlem,
tel. +31(0)235 276 561

HELMOND

Toine Gremmen, Nassaustraet 3 NL-5707 HL Helmond,
tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN

Klubo "Zamenhof", Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287
NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926

ROTTERDAM

Esperantoclub "Mercurio", Atie van Zeist, Park Vossendijk 331
NL-3192 XG Hoogvliet, tel. +31(0)104 161 449

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140,
B-2000 Antwerpen, tel. 03 234 34 00, fax: 03 233 54 33
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00
fleja@esperanto.be

ILEI-Belgio: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel.: 0486 36 23 65, marc.cuffez@telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL)

Stein Hautekees, Rue des Rêches 20, B-5530 Yvoir,
post@sel-belgio.be, www.sel-belgio.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16,
B6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax: 071 43 14 13
mardelforge@brutele.be

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten), Lucien De
Sutter, Stockholmstraat 49 bus 2, 8400 Oostende, tel. 059 50 18 25

Esperanto Nederland, secretaris, p/a Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12, 9715
RW Groningen, tel. 050-5718842, sekretario@esperanto-nederland.nl

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA
Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam,
tel.: 00 31 10 436 10 44, uea@inter.nl.net

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Jo Haazen

ondervoorzitter ; André Staes

secretariaat: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel 0486 362365, marc.cuffez@telenet.be

Peningmeester: Nart Demeyere

Bestuurslid: eddy Van den Bosch